

Alkohol og motorkørsel.

Af landsdommer HELGE HOFF, Viborg.

Baggrunden for, at den i 1947 her i landet nedsatte alkoholkommission har fået til opgave at undersøge spørgsmålet om alkohol og trafik, må sikkert søges i de forsøg, der i den senere tid er blevet foretaget under ledelse af *Dr. Goldberg* ved „Karolinska institutet“ i Stockholm. Ved disse forsøg er det blevet godtgjort eller i hvert fald sandsynliggjort, at reaktionsevnen hos selv så kyndige motorførere som kørelærere bliver nedsat, når de har indtaget så meget alkohol, at de har fået blot 0,50 ‰ alkohol i blodet.

Af en af *professor Knud Sand* og *dr. P. H. Andresen* affattet artikel i 1939*) fremgår det, at de efter aftale med Københavns politi i 1937/38 har ladet foretage blodprøve af alle personer, der var kommet til skade i trafikken, og som var blevet indlagt på københavnske hospitaler. Det derved fremkomne materiale viser, at ikke mindre end 44 % af de undersøgte tilskadekomne i alderen 15 til 60 år havde over 1 ‰ alkohol i blodet, og at *spirituspåvirkning* havde været *medvirkende faktor i op mod halvdelen af de trafikulykker*, hvorved personer var kommet til skade.

Selv om disse oplysninger viser, at *spirituspåvirkning* spiller en stor rolle i trafikken, og selvom man vel har lov at slutte, at den fare for de øvrige trafikanters sikkerhed, som *spirituspåvirkning* rummer, er *væsentlig større*, når det gælder *spirituspåvirkning hos førere af motorkøretøjer*, mener jeg dog ikke, at man har lov at slutte, at en af de *væsentligste* årsager til de alt for talrige trafikulykker er, at motorføreren har været påvirket af *spiritus* under kørslen.

Den danske statistik over færdselsuheld i 1948 viser nemlig, at *spiritusmisbrug* havde været årsag eller medvirkende årsag til færdselsuheld i kun 4,3 % af tilfældene.

Hovedårsagen til uheldene må søges i uforsigtig forbikørsel, herunder overhaling, ikke-opfyldelse af vigepligt og i det hele i uforsigtighed fra motorføreren side.

Dermed være ikke sagt, at der ikke er al anledning til at reagere stærkt overfor *spirituspåvirkede motorførere*. — Tvært imod.

Statistiken over færdselsuheld i 1949 viser nemlig, at der i 1949 indtraf 413 uheld, hvorved 15 personer blev dræbt, og 226

*) Juristen 1939, pag. 605 ff.

personer kom til skade iøvrigt, og *hvorved automobilisternes beruselse var hovedårsag*. Jeg nævner i denne forbindelse, at antallet af sådanne ulykker har været *opadgående* i sammenligning med 1948, og at stigningen næsten udelukkende har gjort sig gældende for *lastbilchaufførers* vedkommende.

Også for *motorcyklisters* vedkommende har spirituspåvirkning spillet en betydelig rolle, idet den i 1949 har krævet 13 dødsofre.

Man vil derfor forstå, at der i praktisk talt alle lande reageres kraftigt overfor spirituspåvirkede motorførere, idet de i en ikke ubetydelig grad forøger den fare, som motorkørsel i forvejen er for den moderne trafik.

Jeg holder mig ved denne undersøgelse alene til forholdene i *de fire nordiske lande*, hvor det i sig selv er en alvorlig forseelse og strafbart at føre motorkøretøj, når man er påvirket af spiritus, men hvor der dog er meget store forskelligheder i de nærmere regler.

I *Danmark* er det som bekendt strafbart efter motorlovens § 24 at føre eller forsøge at føre motorkøretøj, når man er *således påvirket af spiritus, at man ikke kan gøre det på betryggende måde*. Straffen er efter § 41 frihedsstraf eller, når der foreligger *særlig* formildende omstændigheder, bøde. Den pågældende vil derhos i medfør af § 42 blive frakendt retten til at være fører af motorkøretøj for et tidsrum af mindst 6 måneder eller for bestandig. Denne virkning af dommen standses ikke ved anke eller kære. Undladelse af frakendelse af retten til at være fører af motorkøretøj kan dog under *særlig* formildende omstændigheder ske, såfremt den pågældende ikke tidligere ved dom er fundet skyldig i lignende forseelser eller overhovedet i grovere overtrædelse af de ham som fører påhvilende forpligtelser.

Sager, under hvilke der nedlægges påstand om frakendelse af retten til at være fører af motorkøretøj, kan *alene* afgøres ved dom.

Politiet kan dog, når det skønner, at betingelserne for at frakende en person retten til at være fører af et motorkøretøj, foreligger, *midlertidigt* fratage ham retten til at føre motorkøretøj, men vedkommende dommer kan, indtil spørgsmålet er endeligt afgjort ved dommen, atter ophæve den af politiet truffe beslutning.

Den *nedsatte alkoholkommission* har i sin i foråret 1951 afgivne betænkning vedrørende spørgsmålet trafik og alkohol *foreslået forskellige skærpelser* i de nu gældende bestemmelser.

Kommissionen foreslår således, at der i motorloven skabes

hjemmel til at idømme en person, som under kørsel med motor-køretøj antræffes med en alkoholpromille på kørselstidspunktet, som med sikkerhed andrager mindst 0,6, straf af bøde, *selvom* det iøvrigt i sagen oplyste *ikke* giver grundlag for domfældelse efter motorlovens § 24, stk. 1.

Kommissionen foreslår endvidere — på linie med et af den norske ædruelighedskomiteé fremsat forslag — at der skabes hjemmel til at anse en med føje mistænkt motorførers indtagelse af alkohol *efter kørslen* som et *selvstændigt strafbart forhold*.

Kommissionen foreslår videre forskellige andre skærper, som jeg dog ikke skal komme ind på.

I *Finland* straffes førelse af motorkøretøj, når føreren er *beruset eller under påvirkning af alkohol* med fængsel indtil 2 år eller under særlig formildende omstændigheder med bøde, og den pågældende mister retten til at føre motorkøretøj.

Der er nu foreslået skærpelse af disse bestemmelser, således at det forbydes at føre motorkøretøj også under påvirkning af *andre narkotika*, og således at straffen kan stige til fængsel i 4 år.

I *Norge* er det ulovligt, at nogen, som er *under påvirkning af berusende drikke*, fører eller forsøger at føre motorkøretøj. Når der på forseelsens tidspunkt er 0,50 ‰ alkohol i førerens blod, *skal det antages*, at han var under påvirkning af berusende drikke. Straffen er fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændigheder bøde.

Den pågældende fratages *af politiet* — ikke af domstolene — retten til at være fører af motorkøretøj i ikke under 1 år. Hvis den pågældende inden 5 år efter første domfældelse for en sådan forseelse påny domfældes for et sådant forhold, sker fratagelsen for bestandig, hvilket også er tilfældet, hvis den pågældende har forårsaget ulykker, hvorved der er tilføjet nogen person skade, eller hvis den pågældende straffes for ikke at have ydet en tilskadekommen person nødvendig hjælp. Politiets afgørelse kan påklages til justitsministeriet.

Der er ikke i Norge givet direktiver fra overordnede myndigheder for politiets inddragelse af kørekortene, så praksis varierer stærkt fra politikreds til politikreds. Selve bestemmelsen om inddragelsen af kørekortet sker desuden i stilhed på politikontoret, uden at offentligheden bliver gjort bekendt med bestemmelsen i det enkelte tilfælde.

Efter en norsk lov af 16. juli 1936 om pligtmæssig afholdenhed fra alkoholnydelse for personer i visse stillinger er det derhos forbudt en fører af motorkøretøjer, der „i stilling eller yrke“

transporterer passagerer eller gods, *under tjenesten* at nyde alkoholiske drikke. Det er derhos forbudt sådanne førere at nyde sådanne drikke *de sidste 8 timer før* de begynder tjenesten, medmindre det er nødvendigt at antage en stedfortræder, og det ikke er muligt at underrette ham om kørslen i rette tid.

Den *norske ædruelighedskomité* har fremsat *forslag* om, at andre narkotika skal omfattes af motorlovens alkoholbestemmelser, at det skal være forbudt *alle* at føre motorkøretøjer, når de har nydt alkohol eller andre narkotika *de sidste 3 timer før*, de optræder som førere, og at man ej heller må nyde alkohol *de første 3 timer efter*, at man har ført motorkøretøj, hvis man er klar over eller bør være klar over, at der er politiundersøgelse med hensyn til føringen af motorkøretøjet.

I *Sverige* straffes den, der fører motorkøretøj *under påvirkning af alkohol i en sådan grad, at det må antages, at han ikke er i stand til at udøve fuldstændig kontrol over køretøjet*, med fængsel indtil 1 år, eller under formildende omstændigheder med bøde.

Når *alkoholkoncentrationen* i hans blod er $1,50 \text{ ‰}$ eller derover, *skal han anses at have været under sådan påvirkning*. Hvis alkoholkoncentrationen i hans blod er $0,80 \text{ ‰}$, men ikke $1,50 \text{ ‰}$ straffes han med bøde eller med fængsel indtil 6 måneder.

Retten skal indberette domfældelse for at have ført motorkøretøj i en sådan tilstand som lige nævnt til kørekortregisteret, der føres af *länsstyrelsen*, der derefter *kan inddrage kørekortet* for et tidsrum mellem 2 måneder og 5 år. Efter *svensk praksis* sker der som regel *ikke* inddragelse af kørekortet *første gang*, men dette sker som regel først, hvis den pågældende påny forser sig.

Som man ser, har *såvel norsk som svensk* lovgivning indført en *præsøptionsregel*, hvorefter *blodalkoholkoncentrationen* i et vist omfang er *afgørende* for, om den pågældende skal anses strafskyldig.

I *Danmark* er forholdet jo imidlertid dette, at domstolene i disse som i alle andre straffesager træffer afgørelse af skyldspørgsmålet efter *den frie bevisbedømmelse*, således at *afgørelsen* træffes *på grundlag af en samlet bedømmelse af samtlige foreliggende beviser*, derunder naturligvis også de foreliggende oplysninger om den hos den sigtede forefundne alkoholkoncentration i blod og urin.

Bevisførelsen i motorsager af den omhandlede art indskrænker sig i *det væsentlige til spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende har været påvirket af spiritus*, idet domstolene med hen-

syn til spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende har været ude af stand til at føre motorkøretøj på betryggende måde, henholder sig til livets almindelige erfaring om, at selv små doser alkohol nedsætter iagttagelses- og reaktionsevnen og den pågældendes agtpågivenhed, således at bevisførelse med hensyn til dette spørgsmål sædvanlig anses overflødig.

Der har været rejst spørgsmål om her i landet at indføre en bevisregel — præsumtionsregel — om, at alkoholkoncentrationen i blod og urin ligesom i Norge og Sverige skal være afgørende for, om en fører af et motorkøretøj skal ifalde ansvar for sin kørsel.

Retslægerådet har således i en skrivelse af 21. juni 1937 til justitsministeriet foreslået indførelsen af en sådan bevisregel. Rådet foreslog, at man satte *grænsen ved 1 ‰*. Til støtte herfor anførte rådet, at ingen vil kunne komme over denne grænse, ved hvilken ca. halvdelen af de til spiritusundersøgelse indbragte personer har haft klinisk påviselige tegn på spirituspåvirkethed, uden at have nydt et sådant kvantum spiritus, at der ikke kan være tvivl om, at det er for stort og fra et færdselssynspunkt *usømmeligt* for en person, der skal kunne bære det ansvar, der er forbundet med at føre motorkøretøj. Selvom der måtte være personer, som bl. a. på grund af tilvænning kan tåle ret store alkoholemængder uden at blive påviseligt påvirkede, synes det ikke ubilligt at kræve, at de skal tilpasse deres spirituskonsum efter, hvad der fra et alment synspunkt bør tolereres i disse situationer.

Forslagets skæbne er endnu ikke afgjort, men der har heller ikke endnu været fremsat lovforslag i så henseende.

I sommeren 1950 blev der i Stockholm afholdt „*First International Conference on Alcohol and Traffic*“. På denne kongres var professor *Einar Lundsgaard*, der er medlem af det danske Retslægeråd, mødt fra dansk side. Han tog stærkt afstand fra det standpunkt, der blev hævdet praktisk talt enstemmigt fra de mødte lægers side, at alkoholkoncentrationen i den sigtedes blod burde være *afgørende* bevis for, om han skulle anses egnet eller uegnet til at føre motorkøretøj. Professor Lundsgaard påpegede, at der er en forskel i den menneskelige tolerans overfor alkohol, og at der ikke er nogen biologisk forskel mellem, om en person har en alkoholkoncentration af 1,05 ‰ i blodet, eller om han har 0,95 ‰ alkohol i blodet. Det *afgørende* for, om en person skal anses for påvirket af spiritus, bør derfor efter professorens mening være, om der er *klinisk påviselige tegn* på, at den pågældende er påvirket af spiritus.

På kongressen spurgte jeg rent privat professor Lundsgaard, om Retslægerrådet stadig gik ind for det i 1937 fremsatte forslag. Professoren svarede mig, at spørgsmålet ikke havde været drøftet i Retslægerrådet i den tid, han havde været medlem, og at han derfor ikke kendte rådets stilling til dette spørgsmål.

Det forekommer mig imidlertid, at det danske Retslægerråd i sin redegørelse i *skrivelse af 7. august 1946**) fuldtud er på linie med det af professor Lundsgaard på kongressen hævdede standpunkt.

I den nævnte skrivelse anfører rådet nemlig, at det på grundlag af de rådet forelagte oplysninger søger at nå frem til en udtalelse om, hvorvidt det kan antages, at sigtede på kørselens tidspunkt var påvirket af spiritus, og i bekræftende fald i hvilken grad. Ved påvirket af spiritus forstår rådet ifølge den nævnte redegørelse *påvirket i klinisk påviselig grad*, hvilket vil sige, i en sådan grad, at der ved de ved den lægelige undersøgelse og skriftprøven anvendte relativt grove prøver har kunnet påvises afvigelser fra det normale, der kan henføres til spirituspåvirkning. Udfaldet af de anstillede *kliniske prøver i forbindelse med skriftprøven* bliver derfor af *dominerende betydning* for rådets besvarelse, medens *blodalkoholbestemmelsen* bliver af *sekundær betydning*. I alle tilfælde, hvor udfaldet af lægeundersøgelsen er tvivlsom, vil resultatet af blodalkoholbestemmelsen dog på afgørende måde kunne styrke eller svække en formodning om, at der har foreligget påvirkethed.

Mon man ikke herefter kan fastslå, at *de danske retslægelige myndigheder ikke for tiden går ind for indførelsen af en sådan bevisregel?*

Også fra dommerside har man gjort sig til talsmand for indførelsen af en sådan bevisregel.

Byretsdommer Bardenfleth har således i 1939**) udtalt, at han var af den opfattelse, at det må anses for fast praksis at betragte alkoholpromillen som den virkelig afgørende faktor, hvor den indicerer påvirkethed udover det ved lægeundersøgelsen forefundne. Han ville derfor foreslå, at lovgivningsmagten skulle fjerne ethvert usikkerhedsmoment ved at knæsette det indvundne syn på alkoholkoncentrationens betydning.

Også dommer *Lund-Andersen* er i 1939***) gået ind for indførelsen af en sådan bevisregel. Han ville lovfæste den norske

*) Retslægerrådets årsberetning 1946, pag. 140.

***) U. f. R. 1939, pag. 26 ff.

****) U. f. R. 1939, pag. 85 ff.

regel her i landet, men han ville dog bibeholde den kliniske undersøgelse, selvom den efter indførelsen af den nævnte lovregel ville få langt ringere betydning end hidtil. Til støtte for sit standpunkt anførte han, at en sådan regel ville være et hjælpemiddel, der i nogen grad ville simplificere det retslægelige arbejde, og den ville i et meget stort antal tilfælde fritage domstolene for at udøve et ofte usikkert skøn.

På *det norske kriminalistmøde i Oslo* d. 15. december 1939*) tog daværende statsadvokat, nuværende civildommer *Harald Petersen*, meget stærkt afstand fra indførelsen af en sådan bevisregel her i landet, idet indførelsen af en sådan regel ville betyde en alvorlig afsvækkelse af den alvor, der bør være forbundet med at føre motorkøretøj i spirituspåvirket tilstand. Han var en modstander af i så vigtige sager at tilsidesætte den fundamentale regel, at bevis skal føres på sædvanlig materiel måde. Man bør ikke nøjes med en teknisk-kemisk bevisregel, der absolut ikke er ufejlbar, og en sådan regel er ikke nødvendig for at tvinge domstolene, der domfælder, når alkoholpromillen er 1 eller derover, og når sagens øvrige omstændigheder, herunder vidneforklaringer og navnlig den kliniske prøve viser, at motorlovens § 24 er overtrådt.

Der er imidlertid stadig mange, der anser det for nødvendigt eller i hvert fald ønskeligt, at en sådan bevisregel indføres her i landet.

Til støtte herfor anføres i første række, at en sådan regel vil tjene til at *simplificere behandlingen*, og man vil, når en sådan regel indføres, kunne lade disse sager *behandle som politisager*, idet i så fald hverken bevisspørgsmålet eller spørgsmålet om frakendelsen af retten til at være fører af motorkøretøj vil frembyde nogen tvivl.

Jeg vil, så stærkt som jeg formår, *advare imod indførelsen af en sådan bevisregel i dansk ret*. Indførelsen af en sådan bevisregel, hvorefter alkoholkoncentrationen i sigtedes blod skal være *eneafgørende* for, om han skal anses påvirket af spiritus i en sådan grad, at han skal anses uegnet til at føre motorkøretøj på betryggende måde, vil — som jeg påpegede på kongressen i Stockholm — være et *absolut tilbageskridt*. Man vil derved indføre en *særregel* for automobilister, en særregel, der efter min mening *hverken er ønskelig eller nødvendig*.

Når jeg anser det for *uheldigt* at indføre en sådan bevisregel

*) De nordiske Kriminalistforeningers årbog 1939, pag. 218 ff.

i dansk ret, skyldes det i første række, at en sådan regel altid vil blive *en grov gennemsnitsregel*, der tilmed — som det bl. a. er påpeget af direktør Fr. Wittig*) — rummer muligheder for fejltagelser. Jeg vil dog i denne forbindelse gerne fremhæve, at jeg er overbevist om, at udtagelsen af blod- og urinprøver og bestemmelsen af alkoholpromillen i Danmark sker under så betryggende former, at fejltagelser må anses som praktisk udelukket. Jeg lægger imidlertid megen vægt på, at *professor Widmark,**)* der er blodalkoholpromillebestemmelsens opfinder, *har advaret imod at basere skyldspørgsmålets afgørelse alene på en promilleregul.* Jeg tillægger det derhos en overordentlig stor betydning, at *de danske retslægelige myndigheder* i hvert fald for tiden *ikke kan antages at gå ind for indførelsen af en sådan bevisregel.*

Jeg vil dernæst gerne pege på, at det må forekomme meget *betænkeligt*, som af tilhængerne af indførelsen af en sådan regel foreslået, at lade disse for den sigtede meget vigtige sager *overgå til den mere summariske behandling som politisager*, altså uden medvirken af domsmænd. Det drejer sig jo om sager, hvor der normalt efter lovens bestemmelser bliver spørgsmål om idømmelse af frihedsstraf og ligeledes normalt om frakendelse af retten til at være fører af motorkøretøj. Dette sidste vil jo ofte, i hvert fald for erhvervschauffører være et *velfærdsspørgsmål*, som det forekommer ubetimeligt og betænkeligt at henlægge til politisagsbehandling, ganske uanset om skyldspørgsmålet på grund af den foreslåede indførelse af promillereglen ikke længere vil frembyde tvivl.

Det forekommer mig fuldtud rimeligt og forsvarligt, at retsplejeloven har bestemt, at sager, hvor tiltalen angår forhold, der kan medføre frakendelse af retten til at være eller blive fører af motorkøretøj, skal behandles som statsadvokatsager, det vil sige under medvirken af domsmænd. Men antager man først dette, at sagerne — af hensyn til tiltalte — bør behandles under medvirken af domsmænd, forekommer det mig *ganske urimeligt at gøre brud på den sædvanlige regel om den frie bevisbedømmelse* og i sager, der behandles under medvirken af lægmænd, at indføre en særlig bevisregel, hvorefter blodalkoholpromillen skal være *eneafgørende med hensyn til skyldspørgsmålet*. Hensynet til at *simplificere beviset i disse sager* — det drejer sig ifølge kriminalstatistikken i 1947 om 1295 og i 1948 om 1432 sager — kan

*) Trafik og alkohol, alkoholpromillebestemmelsens betydning og sikkerhed.

**) Svensk Juristtidning 1939, pag. 68.

næppe være *tilstrækkeligt tungtvejende* til at gøre brud på dansk rets sædvanlige frie bevisbedømmelse. Dertil kommer, at indførelsen af en sådan regel, der, som jeg allerede har sagt, altid vil blive en grov gennemsnitsregel, der rummer muligheder for fejltagelser, vil kunne betyde eller i hvert fald *af tiltalte vil kunne føles som en uret mod ham*, hvis interesser det dog altid må være retsordenens opgave at beskytte i videst muligt omfang. Hvis det nemlig er rigtigt, at den menneskelige *tolerans* overfor alkohol, som professor Lundsgaard hævder, er *forskellig*, hvilket jo i hvert fald i nogen grad bekræftes ved de af dr. P. H. Andresen foretagne sammenligninger mellem de ved lægeundersøgelsen fundne resultater og resultaterne ved blod- og urinprøverne, vil tiltalte, hvis en blodalkoholpromilleregul indføres som eneafgørende, kunne gå glip af en chance for frifindelse, som han vil opnå og har krav på, når den frie bevisbedømmelse gælder. Dette resultat må forekomme så meget mere urimeligt, som professor Lundsgaard jo netop har påpeget, at der *ikke* er nogen *biologisk forskel* mellem, om en person har 1,05 ‰ alkohol i blodet — altså over den kriminelle 1 ‰ —, eller om han har 0,95 ‰ alkohol i blodet — altså under den kriminelle 1 ‰.

Overfor disse betragtninger mener jeg ikke, at det af dommer Bardenfleth og dommer Lund-Andersen anførte er af så afgørende vægt, at man derfor bør forlade den danske regel om den frie bevisbedømmelse.

Når jeg så bestemt tager afstand fra at indføre promillereglen, skyldes det derhos, at jeg er *bange for*, at det *vil resultere i en alvorlig afsvækkelse af den alvor*, der er og bør være forbundet med den alvorlige forbrydelse, det er, at føre motorkøretøj, når man på grund af nydelse af spiritus er ude af stand til at gøre det på betryggende måde. Det skulle jo nøddigt blive sådan, at handlingen af befolkningen blev opfattet *alene* som en overtrædelse af en teknisk-kemisk bevisregel, og ikke som den alvorlige forbrydelse det er, at spirituspåvirkede personer forøger den i forvejen store fare, som motorkørsel er for trafikikkerheden. Noget sådant *ville indebære en alvorlig risiko for, at domsmændene ville vige tilbage for at idømme frihedsstraf og frakendelse af retten til at være fører af motorkøretøj*.

Der er efter min mening heller *ingen nødvendighed* for at indføre en sådan regel her i landet for at tvinge domstolene til at dømme spirituspåvirkede motorførere. Domstolene har nemlig — som det er blevet fremhævet af Retslægerådet — i almindelighed *sidestillet* rådets udtalelse om, at den pågældende er *påvir-*

ket af spiritus selv i let grad med lovens ord om, at den pågældende har været således påvirket af spiritus, at han har været ude af stand til at føre motorkøretøj på betryggende måde, uden at det er blevet anset for nødvendigt at føre nærmere bevis herfor. I så henseende har domstolene henholdt sig til livets almindelige erfaring om alkohols indflydelse på den menneskelige agtpågivenhed og på iagttagelses- og reaktionsevnen.

Der er altså efter min mening *ikke anledning til her i landet at indføre nogen bevisregel efter norsk og svensk mønster*.

Dette standpunkt er da også *blevet tiltrådt af alkoholkommissionens* betænkning, idet kommissionen efter at have drøftet de i norsk og svensk ret gældende præsumptionsregler, finder det betænkeligt at foreslå, at der indføres en fikseret promillegrænse som *eneafgørende* for, om en person skal anses uegnet til at føre motorkøretøj på betryggende måde med de deraf følgende retsvirkninger efter motorlovens § 24, jfr. §§ 41 og 42.

Man er med andre ord enig i, at spørgsmålet om, hvorvidt en person på grund af alkoholnydelse er ude af stand til at føre motorkøretøj på betryggende måde, *som hidtil* skal afgøres efter den frie bevisbedømmelse. Men når dette er tilfældet, forekommer det mig *aldeles uforståeligt*, at kommissionen kan foreslå, at der skabes hjemmel til at idømme en person, som under kørsel med motorkøretøj antræffes med en alkoholpromille på kørselstidspunktet, som med sikkerhed mindst andrager 0,6 ‰, straf af bøde, selvom det iøvrigt i sagen oplyste *ikke* giver grundlag for domfældelse efter motorlovens § 24, stk. 1.

Da kommissionen jo opretholder den særlige formulering af motorlovens § 24, stk. 1, hvorefter det afgørende for, om der foreligger overtrædelse, er, om den pågældende på grund af spiritusnydelse er ude af stand til at føre motorkøretøj på betryggende måde, og da kommissionen som nævnt kræver bevis herfor efter den frie bevisbedømmelse, kan jeg *ikke se*, at der er nogen *nødvendighed* for at straffe den motorfører, der efter motorlovens § 24 må anses for egnet til at føre motorkøretøj på betryggende måde, med bøde, blot fordi han har nydt så meget alkohol, at han har 0,6 promille alkohol i blodet.

Selvom jeg kan give kommissionen medhold i, at de af dr. *Goldberg* foretagne forsøg har vist eller i hvert fald sandsynliggjort, at kørsel efter indtagelse af relativt små mængder alkohol indebærer en vis fare for færdselssikkerheden, kan jeg ikke se, at dette bør gøre det „velbegrundet“, som kommissionen siger, at det bliver fastslået, at også kørsel under sådanne omstændighe-

der er utilstedelig og således kan begrunde indskriden fra det offentlige side. Er det dog ikke rigtigt, som kommissionen i en anden forbindelse anfører, at „almindelige betragtninger angående den personlige frihed synes at måtte føre til, at lovgivningen ikke principielt bør stille sig hindrende i vejen for et mådeholdent forbrug af alkoholholdige drikke i forbindelse med føring af motorkøretøj, så længe motorlovens bestemmelse iøvrigt overholdes“?

Den af kommissionen anførte begrundelse, „at det er en svagheit ved den nuværende ordning, at man ved at tolerere en vis alkoholnydelse leder den pågældende ind på et skråplan og derved svækker straffetruslen, idet den først melder sig på et tidspunkt, hvor den pågældende har indtaget så meget alkohol, at den generalpræventive virkning må antages svækket“, fører efter min mening i virkeligheden til *helt* at forbyde nydelse af alkohol, før man optræder som fører af motorkøretøj.

Hvis den foreslåede regel gennemføres, skaber man *et helt nyt strafbart forhold*.

Der er efter min mening ikke anført nogen *virkelig* begrundelse for, at det er nødvendigt at indføre et sådant nyt strafbart forhold, og det forekommer mig *uheldigt og betænkeligt* uden virkelig nødvendighed at pålægge straf — selv bødestraf — for et forhold, der hidtil har været ganske straffrit.

Jeg er bange for, at man, hvis reglen gennemføres, vil udvande den generalpræventive virkning af motorlovens bestemmelser ved, ved siden af den almindelige regel om frihedsstraf for at føre motorkøretøj, når man er således påvirket af spiritus, at man ikke kan føre motorkøretøjet på betryggende måde, at indføre bødestraf for at have ført motorkøretøj efter at have nydt så meget spiritus, at man har 0,6 promille alkohol i blodet.

Jeg må derfor, så stærkt som jeg formår, *advare* imod indførelsen af en sådan for motorførere særlig regel, som jeg anser for både *overflødig og uretfærdig*.

Den danske kommission har, for at kunne skaffe den bedst mulige sikkerhed for konstateringen af alkoholkoncentrationen i en motorførers blod på kørselstidspunktet — skadestidspunktet — udtalt, at den ikke nærer betænkelighed ved at anbefale, at der skabes hjemmel til at anse en med føje mistænks *senere* indtagelse af alkohol som *et selvstændigt strafbart forhold*, idet kommissionen finder det uheldigt, at billedet på grund af senere alkoholnydelse fortegnes og udviskes.

Rent bortset fra, at en regel som den foreslåede, er *i strid med*

det sædvanlige princip i straffelovgivningen, og derfor i sig selv er betænkelig, anser jeg den foreslåede regel for *overflødig*. Der er, som de talrige tilfælde, der har foreligget i praksis, viser, i den frie bevisbedømmelse et tilstrækkelig vern mod sådanne kneb. Jeg anser det derfor for *betænkeligt* at indføre et sådant *nytt strafbart forhold, der stiller føreren af motorkjøretøjer anderledes og dårligere end andre borgere*.

Der er efter min mening i det hele *ikke* anledning til at indføre *skærpene* ændringer i den gældende motorlovs bestemmelser med hensyn til spirituspåvirkede motorførere. Den gældende motorlov har efter mit skøn hidtil ydet et fuldt tilstrækkelig grundlag for at træffe en rigtig og forsvarlig afgørelse i disse sager, og grundlaget har også været tilstrækkelig for den skærpede kurs, domstolene i den senere tid på grund af forholdene har indledet.

Helge Hoff.

Foran starten av arbeidsskole for unge lovbrytere i Norge.

Av direktør KARSTEN HELI, Berg arbeidsskole.

Kort historikk.

På Den norske kriminalistforenings møte i mai 1926 holdt ekspedisjonssjef *Arne Omsted* foredrag om „Den strafferettslige behandling av unge lovovertrædere“, og la fram et utkast til lov om „anvendelse av oppdragende behandling i stedet for straf på unge lovovertrædere“. Hovedtanken i utkastet var at unge lovbrytere kunne anbringes i lære-hjem i stedet for fengsel i visse tilfeller.

En supplerende fremstilling om emnet ble gitt på det samme møte av direktør *Hartvig Nissen* under titelen: „Er der grunn til å gjennomføre en særegen strafferettslig behandling af unge lovovertrædere?“ Han la fram et statistisk materiale til støtte for tanken om en ny behandling av unge lovbrytere. Det bør forøvrig nevnes at *Hartvig Nissen* også tidligere hadde vært inne på emnet og hadde fremholdt at det „viktigste reformkrav innenfor strafferettspleien var en ny behandling av unge lovbrytere“ (på Kriminalistforeningens møte i desember 1925 i et foredrag om „Straffelovkomiteens forslag til sikringsmidler i stedet for straff“).

Det nevnte møte i Kriminalistforeningen i 1926 vedtok å „henstille til Justisdepartementet å utvide Straffelovkomiteens mandat til å omfatte spørsmålet om en særlig behandling av unge lovovertrædere som ikke kommer under vergerådenes forsorg“.

Saken fikk en prisverdig rask behandling. Justisdepartementet la allerede i 1928 fram sin innstilling i saken med et utkast til lov „om